

megjelenteti, már az 1992-ben Madridban tartandó kongresszus előkészületei folynak. A 46. kongresszus október 22. és 30. között lesz. Programja visszatükrözi az új FID-prioritásokat. Előadásokkal 1991. októberig lehet jelentkezni.

- ▶ A Tanács határozatot hozott egy munkabizottság felállításáról a FID 1995. évi centenárius rendezvényének előkészítésére. A központi rendezvény mellett a nemzeti tagokat is felkéri ilyen rendezvények szervezésére. Ezek középpontjában ne a múlt, hanem a jövő álljon.

Tagsági ügyek

Az elmúlt hat hónapban 19 társult tag jelentkezett felvételeire, a felük Latin-Amerikából.

Gondok vannak a német nemzeti tagság körül. Azután, hogy az NDK nemzeti tagsága megszűnt, veszélybe került az NSZK nemzeti tagság is, a kormány ugyanis megvonta a szubvenciót a Német Dokumentációs Szövetségtől.

- 1 - 8

Nemzeti tárolókönyvtár: a finn megoldás

Finnország 337 000 négyzetkilométeren fekvő 4,9 millió lakosú ország. Jelenleg húsz felsőoktatási intézménye van 102 000 tanulóval. Mindegyik intézménynek önálló könyvtára van. Tíz központi szerepkörű könyvtár működik az országban.

1978-ban vetődött fel először egy tárolókönyvtár alapítása, a könyvtárakat győtrő helyszűke miatt. 1979-ben az Oktatási Minisztérium felkérte a Finn Tudományos Információs és Kutató Könyvtárak Bizottságát (Finnish Council for Scientific Information and Research Libraries), hogy vizsgálja meg egy ilyen könyvtár felszerelési és anyagi szükségleteit.

A bizottság három lépésben javasolta a kérdés megoldását:

- ▶ Ösztönözzék a könyvtárakat a rendszeres selejtezésre. (Kivéve a központi könyvtárakat, mivel ezek állományuk növekedésével folyamatosan több helyre tarthatnak igényt.)
- ▶ A selejtezett anyagot szállítsák egy központi tárolókönyvtárba.
- ▶ Alakítsanak ki magas színvonalú szolgáltatást a könyvtárak közötti együttműködésre, hogy minden dokumentum hozzáférhetővé váljék.

1983-ban a minisztérium kiadta a munkát egy nemzeti tárolókönyvtár tervezésére, arra számítva, hogy a közművelődési könyvtárak is évi 15–20 ezer kötetet szállítanak be.

1989-ben jóváhagyták a törvényt az Országos Tárolókönyvtár létesítéséről, és a helyét Kuopio városban jelölték ki. Felügyeletét az Oktatási Minisztériumra bízták, azzal, hogy a szak- és a közművelődési könyvtárak a ritkábban használt anyagaikat ide szállíttassák raktározás, feldolgozás és szolgál-

tatás céljából. A terv megvalósítása 5,4 millió finn márkába (700 000 angol font) került.

A gyűjtés felőleli mind a hazai, mind a külföldi könyveket és folyóiratokat, de nem tartoznak a gyűjtőkörbe az újságok, az audiovizuális dokumentumok és a történelmi értékű művek. Évente 5000 polcfolyóméternyi szükségletre terveztek. Jelenleg 28 000 m tömörraktári és 2000 m stabil polc áll rendelkezésre, az állományt futószámos jelzettel ellátva raktározák.

Az állományt a VTLS (Virginia Technical Library System) számítógépes rendszerrel katalogizálják, a katalógus a részt vevő könyvtárak számára gépen elérhető. Mikrofilmkártyán és papírmásolatban szolgáltatnak.

Kezdetben nyolcfős személyzettel dolgoztak. Tervük az, hogy a közeljövőben ezt a létszámot 16-ra növeljék.

Minden dokumentum az Országos Tárolókönyvtár tulajdonába kerül; viszont minden kölcsönzés, másolatkészítés ingyenes. Az igények telexen, telefaxon, számítógépen vagy telefonon nyújthatók be.

A tárolókönyvtárat negyven évre tartják alkalmasnak. Távlabbi céljuk, hogy a könyvtár clearinghouse-ként működjön. A finn UNESCO Bizottság olyan lehetőségekről is tárgyal, hogy az Országos Tárolókönyvtár olyan központtá váljon, ahonnan a fejlődő országokat is el tudnák látni.

/JYLHÄ-PYKÖNEN, A.: A National Repository Library: the Finnish solution. = Interlending and Document Supply, 18. köt. 3. sz. 1990. p. 98–100./

(Ipper Pálné)